ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Ελληνο-Αμερικανικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
Νηπιαγωγείο • Δημοτικό • Γυμνάσιο • Λύκειο
ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ • ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΨΥΧΙΚΟΥ • ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Ι.Μ. ΚΑΡΡΑΣ
1925

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΑΣΚΗΣΗ ΠΡΩΤΗ

Να διαβάσεις με προσοχή το κείμενο και να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις.

Με τον πατέρα πηγαίναμε στη θάλασσα σχεδόν κάθε Κυριακή. Είχε ένα παμπάλαιο αυτοκίνητο που 'μοιαζε με οβίδα και που το λέγαμε «Καραϊσκάκη». Έτσι το' χε βαφτίσει ένα μορτόπαιδο* καθώς περνούσαμε από έναν συνοικιακό χωματόδρομο της Αθήνας, και 'μεις χαρήκαμε, γιατί το αυτοκίνητο του πατέρα δεν ήταν κοινό αυτοκίνητο και του άξιζε να έχει ένα δημοφιλές όνομα. Το χρώμα του ήταν καφέ ή γκρίζο ή ίσως και χακί, από μέσα ήταν στρωμένο με βυσσινί πετσί αληθινό, μια πολυτέλεια που ερχόταν σε αντίθεση με το σύνολο. Ήταν ψηλό, εντελώς ανοιχτό και δίχως κουκούλα, με τη μηχανή του κομμένη μπροστά κατακόρυφα σα φάτσα μούργικου σκύλου. Πίσω κατέληγε σε μύτη που θύμιζε ουρά τσαλαπετεινού. Κι εκεί στη μύτη υπήρχε ένα ξύλινο ντουλαπάκι όπου πετούσαμε τα κοστούμια του μπάνιου, τα ψαρικά, κι ό,τι άλλο, ανάκατα. Κοντολογίς ήταν ένα αυτοκίνητο με δικό του χαρακτήρα και εμφάνιση προκλητική.

Μαζί μας έρχονταν πολλές φορές τα ξαδέρφια μας, ο Αντρίκος κι η Έλλη. Ο Αντρίκος ήταν μικρός μα η Έλλη είχε την ηλικία της αδελφής μου. Ήταν ένα κορίτσι μελαχρινό και έμοιαζε μικροκαμωμένο, με άσχημη μύτη, με τα πιο γλυκά μάτια που γίνονται. Γλυκομίλητο και φλύαρο. […]

Την αγαπούσα πολύ την Έλλη. Μπορούσαμε να κουβεντιάζουμε μαζί για τις λεπτομέρειες της καθημερινής ζωής χωρίς να τις ασχημαίνουμε, και τούτο είχε μία αξία. Για σπουδαία βέβαια δε λέγαμε, μα ήταν σαν να τ' αφήναμε ξεπίτηδες άγγιχτα, παρθένα, σε κάποια γωνιά, έτσι που η καθεμιά μας να τα 'χει για εκείνη και να μπορεί να τα σκέφτεται μέσα στη μοναξιά, χωρίς να φοβάται μήπως τα προδώσει.

Όταν τις γιορτές ερχόταν στο σπίτι μας στην εξοχή, κοιμόμαστε στο ίδιο δωμάτιο, και το βράδυ βάζαμε τάμα και ξυπνούσαμε τα μεσάνυχτα για να πούμε τάχα μια ευχή που κρατούσε μυστική η μία απ 'την άλλη, και που εξάλλου δεν υπήρχε. Ή μαντεύαμε τα μελλούμενα και όσα θα μας συμβαίναν. Όλα αυτά ήταν ωραία, πολύ ωραία. […]

Εκείνες οι Κυριακές μένουν μέχρι σήμερα μέσα μου ατόφιες*, έτσι όπως τις έζησα. Καμιά τους λεπτομέρεια δεν επιτρέπεται να λησμονηθεί. Θυμάμαι έντονα που πλησιάζαμε τον κόσμο της θάλασσας. Ζούσαμε με τα μερμήγκια, τις σαύρες, τα βατράχια και σαστίζαμε μπρος στα κύματα. Αφήναμε τα καβούρια να μπήζουν τις δαγκάνες τους μέσα στη σάρκα μας για να ανακατωθεί η αλμύρα με το αίμα μας. Και τα ψάρια άγγιζαν τα κορμιά μας και νιώθαμε πόσο κρύα είναι.[…]

Με την Έλλη ξανοιγόμαστε πολύ. Όταν γυρίζαμε στην αμμουδιά, η σάρκα μας ήταν σφιχτή, η ανάσα μας εύκολη. Δεχόμασταν τον ήλιο, τρώγαμε ψωμί κι αχλάδια, και ευχαριστούσαμε τον Θεό…

* μορτόπαιδο = μικρό παιδί με συμπεριφορά μάγκα, * ατόφιες = ολόκληρες, ακέραιες

Μαργαρίτα Λυμπεράκη, «Τα ψάθινα καπέλα»,
Εκδόσεις: Κέδρος (διασκευασμένο απόσπασμα)

Α. Σε κάθε ερώτηση να κυκλώσεις μόνο μία από τις τέσσερις δυνατές απαντήσεις.

1. Ποιος τίτλος ταιριάζει περισσότερο στο κείμενο που διάβασες;

Α. Η ξαδέλφη μου κι εγώ
Β. Εκδρομή με το αμάξι
Γ. Οι Κυριακές στη θάλασσα
Δ. Η οικογένειά μου

2. Πού έβαζαν τα παιδιά τα κοστούμια του μπάνιου;

Α. στο μπροστινό μέρος του αυτοκινήτου
Β. σε ένα σιδερένιο ντουλαπάκι
Γ. στο κάθισμα του συνοδηγού
Δ. στο πίσω μέρος του αυτοκινήτου

3. Ποιο από τα παρακάτω αληθεύει, σύμφωνα με το κείμενο;

Α. Το αυτοκίνητο του μπαμπά δεν έμενε απαρατήρητο.
Β. Ο μπαμπάς έδωσε όνομα στο αυτοκίνητό του.
Γ. Το αυτοκίνητο δεν είχε δερμάτινα καθίσματα.
Δ . Το αυτοκίνητο του μπαμπά ήταν δίπορτο.

4. Η συγγραφέας δε θα ξεχάσει ποτέ εκείνες τις Κυριακές επειδή:

Α. Έβλεπε την ξαδέλφη της, την Έλλη.
Β. Έκανε βόλτες με το αμάξι.
Γ. Ήταν καλοκαίρι.
Δ. Ζούσε όμορφες στιγμές με αγαπημένα της πρόσωπα.

5. Τα κορίτσια «ευχαριστούσαν τον Θεό» επειδή:

Α. Έτρωγαν ψωμί και αχλάδια.
Β. Έκαναν συχνά την προσευχή τους.
Γ. Ένιωθαν ευγνωμοσύνη για όσα έζησαν.
Δ. Ήθελαν να κάνουν μια ευχή.

Β. Να χαρακτηρίσεις τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ) σύμφωνα με το κείμενο.

Το αυτοκίνητο του μπαμπά άξιζε να έχει ένα όνομα γιατί ήταν παμπάλαιο.	
Η συγγραφέας αγαπούσε πολύ την ξαδέλφη της.	
Η Έλλη ήταν ξανθιά.	
Τα κορίτσια δε ζούσαν κοντά στη θάλασσα.	
Οι δύο ξαδέλφες δε συζητούσαν για σοβαρά θέματα.	

ΑΣΚΗΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

Να κυκλώσεις τη μοναδική σωστή απάντηση.

1. «…<u>σαστίζαμε</u> μπρος στα κύματα.», η υπογραμμισμένη λέξη σημαίνει:

Α. μέναμε ψύχραιμοι
Β. τα χάναμε
Γ. σωπαίναμε
Δ. τρομάζαμε

2. «Η Έλλη ήταν γλυκομίλητη και <u>φλύαρη.</u>», η υπογραμμισμένη λέξη σημαίνει:

Α. ομιλητική
Β. λακωνική
Γ. φωνακλού
Δ. σιωπηλή

3. «Καμιά τους λεπτομέρεια δεν επιτρέπεται να <u>λησμονηθεί.</u>». Ποιο από τα παρακάτω ρήματα είναι αντώνυμο του ρήματος «λησμονώ»;

Α. θυμάμαι
Β. ξεχνάω
Γ. μπερδεύω
Δ. γράφω

4. Σύμφωνα με το κείμενο, ποια από τις παρακάτω λέξεις δεν είναι νοηματικά ισοδύναμη με τη λέξη «Κοντολογίς…»:

Α. εν συντομία
Β. με λίγα λόγια
Γ. εν ολίγοις
Δ. αναλυτικά

5. «Εκείνες οι Κυριακές μένουν μέχρι σήμερα μέσα μου ατόφιες…», ποιο σχήμα λόγου εντοπίζεις;

Α. μεταφορά
Β. παρομοίωση
Γ. προσωποποίηση
Δ. κυριολεξία

6. Ποια από τις παρακάτω λέξεις δεν ταιριάζει νοηματικά με τις υπόλοιπες:

Α. δημοφιλές
Β. πασίγνωστο
Γ. διάσημο
Δ. δημοτικό

ΑΣΚΗΣΗ ΤΡΙΤΗ

Να κυκλώσεις τη μοναδική σωστή απάντηση.

1. Το κείμενο που διάβασες πιστεύεις ότι είναι απόσπασμα από:

Α. μυθιστόρημα για παιδιά
Β. ενημερωτικό κείμενο
Γ. αστυνομική περιπέτεια
Δ. άρθρο από εφημερίδα

2. Πότε πιστεύεις ότι διαδραματίζονται τα γεγονότα;

Α. Στις μέρες μας.
Β. Στις αρχές του 2000.
Γ. Πριν από περίπου 6 χρόνια.
Δ. Πριν από περίπου εβδομήντα χρόνια.

3. Σε ποιο από τα παρακάτω χρώματα βρίσκεται πιο κοντά το «χακί»;

Α. Μπορντό
Β. Πράσινο
Γ. Μαύρο
Δ. Μοβ

4. Ο Γεώργιος Καραϊσκάκης ήταν:

Α. συγγραφέας
Β. πλοίο
Γ. πολιτικός
Δ. ήρωας του 1821

ΑΣΚΗΣΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Να κυκλώσεις τη μοναδική σωστή απάντηση.

1. Στην πρόταση: «…που ΄μοιαζε με οβίδα και που <u>το</u> λέγαμε Καραϊσκάκη.», η λέξη <u>το</u> είναι:

Α. πρόθεση
Β. κτητική αντωνυμία
Γ. προσωπική αντωνυμία
Δ. άρθρο

2. Στην πρόταση: «…και του άξιζε να έχει ένα <u>δημοφιλές</u> όνομα.», η αιτιατική πληθυντικού της υπογραμμισμένης λέξης είναι:

Α. δημοφιλοί
Β. δημοφιλή
Γ. δημοφιλών
Δ. δημοφιλές

3. Στην πρόταση: «…από μέσα ήταν <u>στρωμένο</u> με βυσσινί πετσί αληθινό…», η λέξη <u>στρωμένο</u> είναι μετοχή του ρήματος:

Α. στρώνομαι
Β. στερεώνω
Γ. στρώνω
Δ. στερεώνομαι

4. Στην πρόταση: «Πίσω <u>κατέληγε</u> σε μύτη…», η συνοπτική προστακτική β' ενικού του ρήματος <u>«καταλήγω»</u> είναι:

Α. κατήληγε
Β. κατάληξε
Γ. κατέληξε
Δ. κατάληγε

5. Στην πρόταση: « Ήταν ψηλό, εντελώς ανοιχτό και <u>δίχως</u> κουκούλα…», η λέξη <u>δίχως</u> είναι:

Α. επίρρημα
Β. πρόθεση
Γ. ρήμα
Δ. σύνδεσμος

6. Η σύνδεση των προτάσεων: «Ζούσαμε με τα μερμήγκια, τις σαύρες, τα βατράχια και σαστίζαμε μπρος στα κύματα.», είναι:

Α. ασύνδετο σχήμα
Β. υποτακτική και παρατακτική σύνδεση
Γ. παρατακτική σύνδεση
Δ. υποτακτική σύνδεση

7. Στο απόσπασμα: «Όταν τις γιορτές ερχόταν στο σπίτι μας στην εξοχή, <u>κοιμόμαστε</u> στο ίδιο δωμάτιο…», το ρήμα <u>κοιμόμαστε</u> είναι σε χρόνο:

Α. παρατατικό
Β. ενεστώτα
Γ. αόριστο
Δ. υπερσυντέλικο

8. Στη φράση: «…χωρίς να φοβάται <u>μήπως τα προδώσει.</u>», η δευτερεύουσα πρόταση <u>μήπως τα προδώσει</u> είναι:

Α. εναντιωματική
Β. ενδοιαστική
Γ. αποτελεσματική
Δ. χρονική

9. Η πρόταση: «Την αγαπούσα πολύ την Έλλη.», είναι:

Α. σύνθετη
Β. απλή
Γ. επαυξημένη
Δ. ελλειπτική

10. Στη φράση: «Καμιά τους λεπτομέρεια <u>δεν επιτρέπεται</u> να λησμονηθεί.», το υποκείμενο του ρήματος <u>δεν επιτρέπεται</u> είναι:

Α. να λησμονηθεί
Β. Καμιά
Γ. λεπτομέρεια
Δ. τους

11. Στη φράση: «Ήταν ένα κορίτσι μελαχρινό και έμοιαζε <u>μικροκαμωμένο…</u>», η λέξη <u>μικροκαμωμένο</u> συντακτικά είναι:

Α. επιθετικός προσδιορισμός
Β. αντικείμενο
Γ. υποκείμενο
Δ. κατηγορούμενο

12. Η σωστή μετατροπή της πρότασης: «Και τα ψάρια άγγιζαν τα κορμιά μας…», από ρηματική σε ονοματική φράση είναι:

Α. Το άγγιγμα των κορμιών μας από τα ψάρια.
Β. Τα κορμιά μας αγγίζονταν από τα ψάρια.
Γ. Τα κορμιά μας είχαν αγγιχθεί από τα ψάρια.
Δ. Το άγγιγμα των ψαριών από τα κορμιά μας.

13. Στην πρόταση: «Με την Έλλη ξανοιγόμαστε πολύ…», το ρήμα ξανοιγόμαστε είναι:

Α. μεταβατικό
Β. συνδετικό
Γ. απρόσωπο
Δ. αμετάβατο

14. Ο τύπος του ρήματος «να λησμονηθεί» στην ενεργητική φωνή είναι:

Α. να έχει λησμονηθεί
Β. να λησμονήσει
Γ. να λησμονεί
Δ. να λησμονείται

15. Στην πρόταση: « …με τα πιο γλυκά μάτια που γίνονται…», το επίθετο γλυκά βρίσκεται:

Α. σε θετικό βαθμό
Β. σε συγκριτικό βαθμό
Γ. σε υπερθετικό βαθμό
Δ. σε τίποτε από τα παραπάνω

ΑΣΚΗΣΗ ΠΕΜΠΤΗ
ΓΡΑΠΤΗ ΕΚΦΡΑΣΗ

Να διηγηθείς μια εκδρομή που έκανες με αγαπημένα σου πρόσωπα. (100-150 λέξεις).